

Handläggare
Johan Sundman
08-508 26 027**Till**
Trafiknämnden
2021-02-18

Elsparkcyklar. Polistillstånd enligt ordningslagen. Svar på skrivelse från Jan Valeskog m.fl. (S)

Förslag till beslut

1. Trafiknämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Gunilla Glantz
FörvaltningschefUlrika Falk
AvdelningschefCecilia Wallenius
Enhetschef

Bakgrund

Jan Valeskog m.fl. (S) har i en skrivelse till trafiknämnden den 24 september 2020 tagit upp frågan om elsparkcykelbolagen och tillstånd enligt ordningslagen.

I skrivelsen anføres att polisregion Stockholm har varit tydliga med att ordningslagen gäller för elsparkcykelbolagen och att bolagen måste ansöka om tillstånd för uppställning av elsparkcyklar. Vidare föreslås att trafiknämnden beslutar att ge trafikkontoret i uppdrag att skriftligen uppmana elsparkcykelbolagen att lämna in ansökan om tillstånd enligt ordningslagen, gärna tillsammans med Polisen. Skrivelsen bifogas tjänsteutlåtandet, bilaga 1.

Ärendets beredning

Ärendet är berett inom trafikkontoret.

Polismyndighetens yttrande

Polismyndighetens rättsavdelning kom i april 2020 med ett yttrande över frågan om huruvida uppställning av elsparkcyklar för uthyrning på offentlig plats omfattas av ordningslagens regler om tillståndsplikt. Polismyndighetens slutsats var att uthyrning av elsparkcyklar på offentlig plats inte var förenligt med det ändamål som platsen upplåtits för och att det därför kan krävas tillstånd för sådan användning. Polismyndigheten framhöll även att en kommun har möjlighet att med stöd i 3 kap. 8§ Ordningslagen meddela föreskrift om vilka offentliga platser som får användas för uthyrning av elsparkcyklar eller förbjuda att viss plats används för sådan verksamhet.

Polismyndigheten underströk avslutningsvis att detta enbart avser uppställning av elsparkcyklar för uthyrning och att reglerna i ordningslagen inte är tillämpliga på den som hyr en elsparkcykel. När företagens kunder använder och parkerar elsparkcyklar gäller i stället de vanliga trafikreglerna.

Trafikkontorets synpunkter

Trafikkontoret konstaterar att polismyndighetens bedömning är att elsparkcykelbolagen behöver tillstånd enligt ordningslagen för deras uppställning av elsparkcyklarna. Kontoret delar även den i skrivelsen framförda synpunkten att ett system med någon typ av tillstånd skulle kunna innebära förbättringar i stadsmiljön. Trafikkontoret för därför diskussioner med polismyndigheten och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) om lämpliga sätt att utforma tillstånden så att de ger förutsättningar att också kontrollera elsparkcykelverksamheten. Ett utlåtande från SKR är under arbete, och beroende på vad SKR kommer fram till kan nya förutsättningar ges. Vidare kommer en slutrapport från Transportstyrelsen med eventuella förslag till regeländringar. Rapporten är planerad till 1 mars. Kontorets synpunkter nedan bygger på dagens förutsättningar.

Trafikkontoret gör idag bedömningen att en strikt tillämpning av ordningslagen inte skulle lösa parkeringsfrågan, men däremot skapa andra problem. I oktober 2020 fanns mer än 14 000 elsparkcyklar från sex olika bolag utplacerade i Stockholms centrala delar. Om samtliga dessa elsparkcyklar ska ha en upplåten plats kommer det att medföra att en stor del av den mark som finns tillgänglig för olika former av upplåtelser blir låst till att användas för elsparkcyklar. Det skulle i sin tur blockera ytor lämpliga för

upplåtelser för annan verksamhet, oavsett om ytan sedan används för elsparkcyklar eller står tom, eftersom det inte är tillåtet att upplåta samma plats till flera aktörer. Det skulle göra det ännu svårare att hitta platser för andra upplåtelser som staden vill prioritera.

Eftersom elsparkcykelföretagens kunder enligt polisens rättsutredning inte är låsta till att återlämna elsparkcykeln på en upplåten plats blir det omöjligt för polisen att på plats kontrollera om en elsparkcykel står enligt upplåtelse eller inte. Dessutom har bolagens arbetssätt utvecklats sedan polisen genomförde sin utredning. Enligt uppgift har samtliga bolag utom ett slutat samla in elsparkcyklarna för laddning, istället byts batterierna på plats där elsparkcykeln befinner sig. Bolagen ställer alltså inte ut flera cyklar samtidigt, annat än när nya elsparkcyklar ställs ut. Det finns alltså ännu mindre skäl att blockera ett stort antal platser med upplåtelser för bolagens uppställning av elsparkcyklar eftersom de ändå inte skulle användas särskilt ofta.

Trafikkontoret menar att det är bättre att fortsätta arbeta som idag, att bolagen söker polistillstånd i det fall de önskar ställa ut fler än ett fåtal elsparkcyklar på en plats men att i övrigt sker parkeringen i enlighet med de parkeringsregler som gäller i Stockholm oavsett om det är bolag eller kund som parkerat elsparkcykeln. Idag har flera bolag anställd personal vars huvudsakliga arbetsuppgift är att flytta illa uppställda elsparkcyklar.

I och med att parkeringsövervakningens försök med kortflyttar permanentats kommer en ökad parkeringsövervakning av cyklar bli ett bra incitament för övriga bolag att göra det samma.

Trafikkontoret menar att fortsatt dialog i kombination med ökad parkeringsövervakning är en bättre väg framåt än att blockera en stor mängd ytor med upplåtelser för elsparkcyklar.

Mot bakgrund av ovanstående föreslår trafikkontoret att trafiknämnden överlämnar tjänsteutlåtandet som svar på skrivelsen.

Slut

Bilagor

1. Skrivelse från Jan Valeskog m.fl. (S)